

Sygn. akt IV CSK 582/13

POSTANOWIENIE

Dnia 27 marca 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Barbara Myszka

w sprawie z wniosku A. G. oraz z wniosku H. H.
o stwierdzenie nabycia spadku po W. H.,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 27 marca 2014 r.,
na skutek skargi kasacyjnej wnioskodawcy A. G.
od postanowienia Sądu Okręgowego w E.
z dnia 12 czerwca 2013 r., sygn. akt I Ca [...],

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. orzeka, że każdy uczestnik ponosi koszty postępowania kasacyjnego związane ze swym udziałem w sprawie.**

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli:

1. w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne,
2. istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów,
3. zachodzi nieważność postępowania lub
4. skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Przytoczony przepis pozwala Sądowi Najwyższemu na wstępną, merytoryczną ocenę wniesionej skargi kasacyjnej i zbadanie, czy za jej rozpoznaniem przemawia interes społeczny, skarga kasacyjna bowiem jest środkiem prawnym funkcjonującym przede wszystkim w interesie publicznym, który z kolei przemawia za skoncentrowaniem się Sądu Najwyższego na sprawach najpoważniejszych i precedensowych.

Wnioskodawca A. G. złożył skargę kasacyjną od postanowienia Sądu Okręgowego w E., którym Sąd ten zmienił postanowienie Sądu Rejonowego w N. z dnia z dnia 31 grudnia 2012 r. i stwierdził, że spadek po W. H. zmarłym dnia 3 czerwca 2011 r. na podstawie ustawy nabył brat spadkodawcy H. H.. Powołując się na podstawę określoną w art. 398³ § 1 pkt 1 k.p.c. wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia i stwierdzenie, że spadek o zmarłym W. H. na podstawie testamentu ustnego spadkodawcy nabył A. G. ewentualnie uchylenie zaskarżonego postanowienia z przekazaniem sprawy do ponownego rozpoznania.

Uzasadniając wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący wskazał na przesłanki określone w art. 398⁹ § 1 pkt 2 i 4 k.p.c. Twierdził, że w sprawie istnieje potrzeba wykładni art. 952 k.c., jako przepisu budzącego poważne wątpliwości, i wyjaśnienia czy osoba będąca świadkiem testamentu ustnego musi być specjalnie przywołana na spotkanie z testatorem, czy w chwili testowania musi zdawać sobie sprawę z tego, że jest świadkiem testamentu, czy testator musi wyraźnie oświadczyć, że zamierza sporządzić testament ustny, czy

wystarczy, że wyrazi swoją ostatnią wolę bez takiego uprzedzenia, i czy wystarczy obawa rychłej śmierci spadkodawcy, wynikająca z jego subiektywnego odczucia, potwierdzonego następnie badaniem lekarskim. Podniósł też, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona z powodu naruszenia art. 952 k.c. przez błędną jego wykładnię.

Analiza wywodów zawartych w uzasadnieniu skargi kasacyjnej prowadzi do wniosku, że skarżący nie przytoczył przekonujących argumentów, świadczących o występowaniu w niniejszej sprawie przesłanki opisanej w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. W powołanym przepisie chodzi o potrzebę wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie, w związku z czym strona powołująca się na tę przesłankę powinna wykazać, że przepisy potrzebne do rozstrzygnięcia skargi kasacyjnej wywołują poważne wątpliwości interpretacyjne, wyjaśnić, na czym one polegają i przytoczyć argumenty prowadzące do rozbieżnych ocen albo wykazać, że przepisy te wywołują rozbieżności w orzecznictwie sądów. Trzeba dodać, że muszą to być wyłącznie wątpliwości poważne, czyli wykraczające poza poziom zwykłych wątpliwości prawnych, które powstają niemal w każdym procesie decyzyjnym. Skarżący nie zadośćuczynił tym wymaganiom z dwóch zasadniczych powodów. Po pierwsze, dlatego że podnoszone wątpliwości były już w orzecznictwie Sądu Najwyższego wyjaśniane, czego przykładem są: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 21 marca 1966 r., III CO 9/66 (OSNCP 1966, nr 9, poz. 146) oraz postanowienia: z dnia 14 stycznia 1982 r., III CRN 169/81 (OSNCP 1982, nr 5-6, poz. 91), z dnia 22 grudnia 1997 r., II CKN 542/97 (OSNC 1998, nr 7-8, poz. 118), z dnia 10 grudnia 1998 r., I CKN 924/97 (nie publ.), z dnia 6 maja 1999 r., II CKN 307/98 (nie publ.), z dnia 28 marca 2000 r., II CKN 875/98 (nie publ.), z dnia 13 czerwca 2000 r., V CKN 67/00 (nie publ.), z dnia 13 lutego 2001 r., II CKN 552/99 (nie publ.), z dnia 15 kwietnia 2003 r., V CK 9/02 (nie publ.), z dnia 25 lipca 2003 r., V CK 120/02 (OSNC 2004, nr 10, poz. 159), z dnia 11 sierpnia 2004 r., II CK 488/03 (nie publ.), z dnia 14 lipca 2005 r., III CK 688/04 (nie publ.), z dnia 14 lutego 2006 r., II CK 419/05 (nie publ.), z dnia 20 lipca 2007 r., I CSK 136/07 (M. Prawn. 2007, nr 17, s. 932), z dnia 15 lutego 2008 r., I CSK 381/07 (nie publ.), z dnia 16 kwietnia 2010 r., IV CSK 404/09 (nie publ.), z dnia 29 czerwca 2010 r., III CSK

317/09 (nie publ.), z dnia 3 grudnia 2010 r., I CSK 37/10 (nie publ.), z dnia 11 marca 2011 r., II CSK 379/10 (nie publ.) i z dnia 27 lutego 2013 r., IV CSK 380/12 (nie publ.). Po drugie, dlatego że nie wykazał, by wyjaśnienie podnoszonych wątpliwości było potrzebne do rozstrzygnięcia skargi kasacyjnej, u podstaw zaskarżonego postanowienia legło bowiem stanowisko, że w dniu 14 maja 2011 r., kiedy miało dojść do sporządzenia testamentu ustnego, W. H. nie miał woli testowania (*animus testandi*). Brak woli testowania powoduje natomiast, że testament w ogóle nie istnieje.

Oczywista zasadność skargi kasacyjnej, o której mowa w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., zachodzi tylko wtedy, gdy dla przeciętnego prawnika z samej treści skargi – bez pogłębionej analizy i jurydycznych dociekań – w sposób jednoznaczny wynika, że wskazane w niej podstawy zasługują na uwzględnienie. Skarżący, powołując się na przesłankę przewidzianą w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. powinien wykazać oczywistą zasadność skargi kasacyjnej przejawiającą się kwalifikowanym charakterem naruszenia przepisów prawa (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49).

Analiza wywodów zawartych w uzasadnieniu skargi kasacyjnej prowadzi do wniosku, że skarżący nie wykazał tak rozumianej przesłanki z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., samo bowiem odwołanie się do uzasadnienia przytoczonej podstawy kasacyjnej nie może być uznane za wystarczające.

Konkludując trzeba stwierdzić, że w sprawie nie zachodzą wskazane przez skarżącego przesłanki z art. 398⁹ § 1 pkt 2 i 4 k.p.c. ani brana pod rozwagę z urzędu nieważność postępowania.

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania i postanowił o kosztach postępowania kasacyjnego zgodnie z art. 510 § 1 w związku z art. 391 § 1, art. 398²¹ oraz art. 13 § 2 k.p.c.

[aw]
es